

Tilladelse til indvinding af råstoffer, Risbyvej 3, 4750 Lundby.

Region Sjælland har den 14/09-2016 givet endelig tilladelse til at indvinde råstoffer på Risbyvej 3, 4750 Lundby, matr. 8a Risby By, Bårse.

Tilladelsen har forud for afgørelsen været i partshøring.

Gravearealet ligger i Bårse Graveområde. Arealet er på ca. 7,9 ha. Grusgraven skal efterbehandles til natur med sø, hvorfor der graves under grundvandsspejl.

Tilladelsen er givet efter råstoflovens § 7 og § 8.

Ansøgningen er blevet screenet efter Bekendtgørelse nr. 1832 af 16. december 2015 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning § 3 stk.1 og 2, og regionen har vurderet, at råstofindvinding på ovennævnte ejendomme ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet. Råstofindvindingen kan derfor gennemføres uden at der udarbejdes en VVM-redegørelse.

Klagevejledning

Klageberettigede kan klage over afgørelsen til Natur – og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra datoen for offentliggørelsen.

Der henvises desuden til klagevejledningen i tilladelsen.

Tilladelse til

RÅSTOFINDVINDING

Risbyvej 3, 4750 Lundby

Gældende indtil 14.09.2020

Tilladelse til erhvervsmæssig
indvinding af råstoffer på matrikel

Matr. nr. 8a Risby By, Bårse
Risbyvej 3, 4750 Lundby
Vordingborg Kommune

Bårse Graveområde
Dato: 14.09.2016

Oversigt

Matr.nr. 8a Risby By, Bårse

Sagsnummer 14/00578

Ansøger og ejer

Navn:	Firma Collet		
CVR-nr.:	33 51 25 11		
Adresse:	Lundbygaardsvej 100, 4750 Lundby		
Kontakt:	Bernt Johan Collet		
Telefon:	55 76 76 76	E-mail:	Bj3@collet.dk

Indvinder

Navn:	Lundby Grus A/S		
CVR-nr.:	28 28 99 95		
Adresse:	Pilestræde 2, 4880 Nysted		
Kontakt:	Erik Rasmussen		
Telefon:	25 15 75 25	E-mail:	Erik-h-r@hotmail.com

Indhold

1	AFGØRELSE FRA REGION SJÆLLAND	7
1.1	RÅSTOFLOVEN	7
1.2	PLANLOVEN - VVM BEKENDTGØRELSEN	7
1.3	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	7
2	AFGØRELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	8
2.1	VANDFORSYningsLOVEN	8
3	VILKÅR	9
3.1	VILKÅR EFTER RÅSTOFLOVEN	9
3.1.1	Før indvindingen påbegyndes	9
3.1.2	Råstofindvindingen	10
3.1.3	Tilladte driftstider	10
3.1.4	Støj	10
3.1.5	Materiel	11
3.1.6	Støv	11
3.1.7	Forebyggelse mod forurening	12
3.1.8	Dræn	13
3.1.9	Arkæologi og geologi	13
3.1.10	Graveafstande	13
	Indskiftning	14
3.1.11	Efterbehandling	14
3.1.12	Afslutning	15
4	VILKÅR FRA ANDRE MYNDIGHEDERNE	16
4.1	VORDINGBORG KOMMUNE	16
4.1.1	Vandforsyningsloven	16
5	GRUNDLAG FOR TILADELSEN	19
5.1	ANSØGNINGEN	19
5.2	UDTALELSER	22
5.2.1	Høring af myndigheder	22
5.2.2	Partshøring	22
6	GRAVE - OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	23
6.1.1	Graveplan	23
6.1.2	Efterbehandlingsplan	23
7	MYNDIGHEDERNES BEHANDLING AF SAGEN	26
7.1	RÅSTOFPLANEN	26
7.2	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	26
7.3	VVM - VURDERING AF VIRKNING PÅ MILJØET	26
7.4	ANDRE LOVGIVNINGER	26
7.4.1	Vandforsyningsloven	26
7.5	MILJØMÆSSIGE FORHOLD	27
7.5.1	Støj	27

7.5.2	Støv	27
7.5.3	Graveafstande og periferiskråninger	27
7.5.4	Sikkerhedsstillelse	27
7.6	SVAR FRA PARTER	27
7.7	REGION S JÆLLANDS SAMLEDE VURDERING	27
8	GENERELLE BESTEMMELSER.....	28
8.1	GYLDIGHED OG TILBAGEKALDELSE	28
8.2	TINGLYSNING AF DEKLARATION OM EFTERBEHANDLING	28
8.3	TILSYN OG BESIGTIGELSE	28
8.4	UDTAELSE FRA MUSEUM VEDR. ARKÆOLOGI FORUD FOR INDVINDINGEN	29
8.5	RETURJORD	29
8.6	AFFALD	29
8.7	ENTREPRENØRTANKE	29
8.8	BYGGELOVEN	29
8.9	GRUNDVAND.....	30
8.10	DIGESVALER	30
8.11	LEDNINGSREGISTERET.....	30
8.12	TELELEDNINGER	30
8.13	INDBERETNING AF INDVUNDEN MÆNGDE	30
8.14	INDBERETNING OM BORINGER.....	30
8.15	UNDERRETNING VED KONKURS MV.	30
8.16	RÅSTOFAFGIFT	30
8.17	YDERLIGERE VILKÅR OG ÆNDRINGER.....	31
9	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING	32
9.1	GENEREL KLAGEVEJLEDNING	32
9.2	KLAGE OVER REGION S JÆLLANDS AFGØRELSE	32
9.2.1	Råstoftilladelsen og vurderinger efter Habitatdirektivet	32
9.2.2	VVM screening	33
9.3	ORIENTERING	34

Bilag

1. Oversigtskort
2. Graveplan
3. Efterbehandlingsplan
4. Graveafstande og skråningsanlæg
5. Indledende høringssvar fra andre myndigheder

Dokumentoversigt

Oversigt over dokumenter relevante for afgørelsen

Dato		Beskrivelse
09.12.2014	Ansøgning om forlængelse af gravetilladelse	
05.01.2015	Svar fra ansøger og dialog om VVM-screening	Ansøger sender yderligere oplysninger
13.01.2015	Notat efter samtale – VVM-screening ikke nødvendig	
05.03.2015	Høringssvar fra museet	
14.09.2015	Forespørgsel om kommunens afgørelser	
26.05.2015	SV: Råstoftilladelse til matr. 8a Risby Bårse	Dialog vedr. vandindvindingstilladelse
05.07.2016	Høring af udkast til tilladelse til sænkning af grundvandsspejlet i forbindelse med ansøgning	Høring af udkast til vandindvindingstilladelse
08.07.2016	Vedr. vandindvindingstilladelse til Lundby Grus	Dialog om udkast til vandindvindingstilladels
02.08.2016	Dialog om udvidelse af ansøgt område	
04.08.2016	Notat om dialog om udvidelse af ansøgt område	
19.08.2016	Dialog med Vordingborg Kommune om udvidet areal og gravegrænser	Dialog om udvidelse af areal

1 Afgørelser fra Region Sjælland

1.1 Råstofloven

På baggrund af det foreliggende materiale og med hjemmel i råstofloven¹ meddeler Region Sjælland hermed tilladelse til en årlig indvinding af 50.000 m³ sand, grus og sten over grundvandsspejlet, hvoraf de 25.000 m³ kan indvindes under grundvandsspejlet på i alt 7,9 ha, hvilket er angivet på vedlagte oversigtskort, bilag 1.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit 3.

Samtidig godkender Region Sjælland grave- og efterbehandlingsplanen på vilkår, som beskrevet i afsnit 6, jf. bilag 2 og 3.

Der fastsættes en sikkerhedsstillelse på 1.185.000 millioner kr., jf. afsnit 3.1.1.3.

Tilladelsen må først udnyttes når klagefristen er udløbet.

1.2 Planloven - VVM Bekendtgørelsen

Region Sjælland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og afgør derfor, at der ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse².

1.3 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Det er Region Sjællands vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt³ og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget.

Regionen vurderer endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter og yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Regionens vurdering fremgår af afsnit 7.2.

¹ LBK nr. 1585 af 10. december 2015 af lov om råstoffer, § 7, stk. 1 og § 8.

² Bek nr. 1832 af 16. december 2015 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

³ BEK nr. 1828 af 16. december 2015 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 7 og 8.

2 Afgørelser fra andre myndigheder

2.1 Vandforsyningsloven

Vordingborg Kommune meddeler samtidig tilladelse efter vandforsyningsloven⁴ til den grundvands-senkning der opstår i forbindelse med en årlig indvinding af 25.000 m³ grus under grundvandsspejlet.

Tilladelsen meddeles på vilkår, som beskrevet under afsnit 4.1.1.

⁴ LBK nr. 1584 af 10. december 2015 af lov om vandforsyning m.v., §§ 20 og 26

3 Vilkår

3.1 Vilkår efter Råstofloven

3.1.1 Før indvindingen påbegyndes

3.1.1.1 Opstart og underretning om påbegyndelse og afslutning

- Der skal gives meddelelse til Region Sjælland om indvindingens påbegyndelse og afslutning.

3.1.1.2 Grave- og efterbehandlingsplan

- Gravningen og efterbehandlingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med en godkendt grave- og efterbehandlingsplan. Den overordnede plan for gravning og efterbehandling udarbejdes af ansøger.
- Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til rekreative formål og naturformål. Efterbehandlingsplanen er nærmere beskrevet i afsnit 6.1.2 og bilag 2 og 3.
- Efterbehandlingsplanen beskriver de overordnede retningslinjer for efterbehandlingen. De medfølgende skitser, f.eks. placering af søer, beplantning osv., er således ikke nøjagtigt fastlagte.
- Indvinder har pligt til at udarbejde en ajourført plan til godkendelse i Region Sjælland, hvis indvindingen og/eller efterbehandlingen ønskes væsentligt ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Til brug for ajourføringen kan Region Sjælland kræve foretaget nivellement og opmåling af arealet.

3.1.1.3 Sikkerhedsstillelse

- Der skal stilles sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden tilladelsen udnyttes.
- Den aktuelle sikkerheds størrelse fastsættes til 1.185.000 kr., som er beregnet ud fra
- 7,9 ha efterbehandlet til natur og sø, hvor sikkerhedsstillelsen er fastsat til 150.000 kr./ha.
- Sikkerhedsstillelsen skal indeksreguleres efter "Danmarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejde".
- Region Sjælland kan stille krav om, at sikkerhedsbeløbet opskrives, hvis det ud fra en konkret vurdering skønnes nødvendigt. Sikkerhedsbeløbet kan efter aftale reduceres, hvis det åbne gravefelt begrænses til et mindre areal, og der foretages løbende efterbehandling på de allerede udgravede arealer.
- Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset nominel sikkerhed og stilles i form af garanti fra et pengeinstitut. Gravning må ikke påbegyndes før sikkerhedsstillelse er indsendt til - og godkendt af Region Sjælland.

3.1.1.4 Afmærkning

- Gravearealet skal afsættes i marken med kendelige pæle, der ikke må bortgraves eller dækkes med jord. Hovedafmærkningen, som angiver graveområdets ydre grænse, skal sikres med betonringe. Anden afmærkning, f.eks. træer, bygninger eller andre stationære markører, kræver forudgående aftale med Region Sjælland.

- Vilkår om afmærkning kan fraviges, såfremt der ved graveområdets kant står ældre træer, bygninger mv., der kan fungere som stationære markører i terræn. Fravigelse af vilkår om afmærkning kræver forudgående aftale med Region Sjælland.
- Afmærkning skal være etableret og dokumentation herfor skal være indsendt til Region Sjælland før gravning påbegyndes.

3.1.2 Råstofindvindingen

3.1.2.1 Vilkår om adgangsvej

- Adgangsvejen til og fra gravearealet skal ske i overensstemmelse med graveplanens anvisning. For at hindre uvedkommende færdsel skal adgangsvejen være afspærret, når råstofgraven er ubemandet. Adgangsvejen skal renholdes og vandes ved generende støvdannelse.

3.1.2.2 Interne køreveje

- Til etablering af køreveje i råstofgraven må der kun anvendes:
 - Forsorterede, rene stenmaterialer
 - Forsorterede, rene uglaserede tegl- og mursten.
- Materialer anvendt til køreveje i råstofgraven skal fjernes i forbindelse med efterbehandlingen.

3.1.2.3 Jordvolde og -depoter

- Overjorden placeres i volde inden for graveområdet.

3.1.2.4 Indvinding under grundvandsspejlet

- Råstofindvinding under grundvandsspejlet er kun tilladt i perioden 1. november - 30. april, da indvinding under grundvandsspejlet medfører risiko for påvirkning af Risby Å.

3.1.3 Tilladte driftstider

- Tilladte driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg:
 - Mandag til fredag kl. 07.00 - 17.00, dog ikke helligdage.
- Tilladte driftstider for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område samt støjafgivende reparationer og afprøvning af materiel:
 - Mandag til fredag kl. 06.00 - 17.00, dog ikke helligdage.
- Afvigelser fra de normale driftstider er kun muligt i kortere perioder og kun med accept fra Region Sjælland. Såfremt der er beboelse umiddelbart op til grusgraven, skal indvinderen orientere naboerne med mindst 14 dages varsel.

3.1.4 Støj

3.1.4.1 Støjvilkår

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte/beregnete værdi af virksomhedens bidrag til støjen, målt som det ækvivalente, korregerede støjniveau i dB(A), overstiger følgende grænser:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00-07.00
--	--------------------------------------	--------------------------------------	------------------------------

3. Område for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne)	55	45	40
5. Boliger for åben og lav boligbebyggelse	45	40	35

3.1.4.2 Maksimalt støjniveau om morgenen

- Maksimalværdien af støjniveauet i perioden kl. 6.00 - 7.00 må ikke overstige 55 dB(A) i områdetype 3 og 50 dB(A) i områdetype 5.

3.1.4.3 Støj og anlægs- og efterbehandlingsfasen

- Der accepteres et støjniveau på 60 dB(A) i tidsrummet 7.00 - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet. Anlægsarbejdet omfatter afgravning af muld og overjord samt terrænreguleringer.

3.1.4.4 Pligt til støjmåling/støjberegning

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Sjælland, som er tilsynsmyndighed i forhold til råstofloven. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der kan maksimalt kræves målinger en gang om året, - med mindre forholdene i råstofgraven er ændrede.

3.1.4.5 Udførelse af støjberegning

- Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 og nr. 6/1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.
- Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

3.1.4.6 Støjdæmpende foranstaltninger

- Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om fornødent kræves støjdæmpet, således at ovennævnte grænseværdier kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummibeklædning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

3.1.5 Materiel

- Det benyttede materiel, skal svare til det i ansøgningsmaterialet beskrevet.
- Hvis der udskiftes eller indkøbes materiel, skal dette være mindst lige så støjsvagt som det eksisterende.

3.1.6 Støv

- Virksomhedens drift må ikke give anledning til væsentlige ulemper i form af støv. Således skal der træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.
- Der må ikke udsprede andre støvdæmpende midler end vand.
- Bekæmpelse af støvgener skal ske ved vanding af lagerbunker og interne køreveje.

3.1.7 Forebyggelse mod forurening

3.1.7.1 Brændstoftanke

- Overjordiske brændstoftanke med tilhørende slanger og brændstofstudse, olietromler m.v. skal - uanset hvor de placeres inden for det godkendte graveområde - anbringes i aflåselige lukkede containere med en indbygget sump, som skal kunne rumme 100 % af brændstoftankens volumen og øvrige olieprodukter.
- Alternative løsninger er mulige, hvor brændstoftanke med tilhørende slanger og brændstofstudse, olietromler m.v. anbringes i aflåselige eksisterende eller nye bygninger, og sikres med en sump, som mindst skal kunne rumme 100 % af brændstoftankens volumen og øvrige olieprodukter. En alternativ løsning skal godkendes af Region Sjælland.
- Tankene i grusgraven skal være typegodkendt efter Olietankbekendtgørelsen⁵.
- Udendørstanke og entreprenørtanke skal sikres mod påkørsel.

3.1.7.2 Tankning, reparation og parkering af kørende materiel

For tankning af kørende samt flytbart materiel, som anvendes i grusgraven, gælder følgende:

- Tankning, reparation samt parkering af kørende materiel skal foregå på befæstet areal, som er modstandsdygtigt over for olie- og dieselprodukter, således at evt. brændstofsild hurtigt og nemt kan fjernes. Arealet skal være indrettet således, at spildte væsker ikke løber væk fra det befæstede areal.
- Under påfyldningsstudse på tanke med olieprodukter, herunder motorbrændstof, skal der etableres en impermeabel belægning med kontrolleret afledning af afløbsvandet.
- Alternativt skal eventuelt sild opsamles i en tæt spildbakke eller grube. En eventuel udendørs spildbakke eller grube skal tømmes, således at regnvand i bunden maksimalt udgør 10 % af spildbakken eller grubens volumen.

For tankning af langsomt kørende samt svært flytbart materiel, som anvendes i grusgraven, gælder følgende:

- Maskinen skal have monteret en sugepumpe med fast rørforbindelse til maskinens dieseltank.
- Denne pumpe skal have monteret en slange til at forbinde til brændstoftanken. Mellem pumpe og slange skal der være monteret en lukkehane, og for enden af slangen skal der være en lynkobling monteret.
- Ved tankning monteres lynkoblingen fra slangen på en modpart på brændstoftanken. Tankningen skal foregå således, at den automatisk afbrydes, når tanken er fuld.
- Under påfyldningsstudse på tanke med olieprodukter, herunder motorbrændstof, skal der etableres en impermeabel belægning med kontrolleret afledning af afløbsvandet. Alternativt skal eventuelt sild opsamles i en tæt spildbakke eller grube. En eventuel udendørs spildbakke eller grube skal tømmes, således at regnvand i bunden maksimalt udgør 10 % af spildbakken eller grubens volumen.

⁵ Bek nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

3.1.7.3 Entreprenør-tanke

- Påfyldning af entreprenørtanke og køretøjer skal foregå på impermeable arealer med kontrolleret afledning af afløbsvand.
- Udendørs tanke og entreprenørtanke skal sikres mod påkørsel.

3.1.7.4 Øvrigt oplag

- Oplag af olieprodukter skal placeres under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagsplads inden for grusgravens område skal være indrettet med impermeabel belægning uden afløb og således, at spild kan holdes inden for området uden mulighed for afløb til jord, grund- og overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed.

3.1.7.5 Olie- og kemikaliespild

- Alt stationært og rullende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres.
- Spild af olieprodukter, herunder spild ved påfyldning af brændstof på køretøjer, skal opsamles straks. Der skal forefindes absorptionsmateriale til opsamling af sådant spild.

3.1.7.6 Affald

- Maskiner og materiel, der ikke anvendes i forbindelse med indvinding eller ikke kan betragtes som anvendeligt i dets nuværende tilstand, må ikke opbevares inden for det område, som tilladelsen til indvinding af råstoffer omfatter.
- Ejeren og indvinderen har ansvar for, at der ikke - hverken midlertidigt eller varigt - henlægges affald af nogen slags samt for, at eventuelt henkastet affald straks fjernes.
- Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer, som kan indebære risiko for forurening af grundvandet.

3.1.8 Dræn

- Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Vordingborg kommune underrettes, da beskadigede dræn ikke må give anledning til utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

3.1.9 Arkæologi og geologi

- Hvis der i forbindelse med råstofindvindingen fremkommer arkæologiske fund eller anlæg, skal indvindingen omgående standses, og der skal foretages anmeldelse til:

Museum Sydøstdanmark

- Hvis der i indvindingsforløbet blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i grusgravens periferi, kan Region Sjælland forlange disse profiler bevaret af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

3.1.10 Graveafstande

3.1.10.1 Graveafstande til skel, veje mm.

- Der må ikke foretages gravning mellem efterbehandlingslinjen og graveområdets ydre kant, jf. bilag 4 om graveafstande og skråningsanlæg.

- De tilladelige graveafstande til grusgravens ydre grænser er med en gravedybde på 1 meter over grundvandsspejlet og 4 meter under grundvandsspejlet:
- Mod matr.nr. 7d og 8b Risby By, Bårse 4 meter over grundvandsspejlet og 18 meter under grundvandsspejlet.
- Mod Risbyvej 9 meter over grundvandsspejlet og 24 meter under grundvandsspejlet.
- Mod Risby Å, hvor gravegrænsen fastsættes 25 meter fra denne, 1,5 meter over grundvandsspejlet og 15 meter under grundvandsspejlet.
- Mod matr.nr. 7a Risby By, Bårse 4 meter over grundvandsspejlet og 18 meter under grundvandsspejlet.
- Gravningen skal holdes mindst 25 meter fra Risby Å.
- Gravningen skal holdes mindst 25 meter fra grundmurede bygninger.

Indskiftning

- For maksimal udnyttelse af råstofferne, kan der træffes aftale om indskiftning i blivende periferiskråninger, som angivet i bilag 4. Graveafstande og periferiskråninger”. Aftale om indskiftning træffes ud fra en konkret vurdering af den enkelte skråning og gravning
- Region Sjælland kan i aftaler om indskiftning, stille yderligere vilkår om, hvor lang tid der må gå mellem indvinding af råstoffer i skråningen og indskiftningen. Aftale om hvor lang tid der må gå mellem udgravning mellem den minimale graveafstand til skel og efterbehandlingslinjen (se bilag 4), træffes ud fra en konkret vurdering af den enkelte skråning og gravning.
- Region Sjælland kan kræve dokumentation for, at der ikke er risiko for nedskridning af grusmaterialer på tværs af matrikelstel i forbindelse med gravning af skråninger.

3.1.11 Efterbehandling

- Mulddepoter, der er oplagt på ejendommen i forbindelse med afgravning af overjord, skal nedlægges i forbindelse med efterbehandlingen.
- Mod matrikel nr. 7d og 8b Risby By, Bårse udføres midlertidige periferiskråninger med en gennemsnitlig hældning på 1:2. Efterbehandlingen påbegyndes 3 meter fra graveområdets ydre grænse.
- Mod Risbyvej mod nord udføres blivende periferiskråninger med en gennemsnitlig hældning på 1:2,5. Efterbehandlingen påbegyndes mindst 3 meter fra graveområdets ydre grænse og mindst 8 meter fra vejskel.
- Mod Risby Å udføres blivende periferiskråninger med en gennemsnitlig hældning på 1:1. Efterbehandlingen påbegyndes mindst 25 meter fra Risby Å og mindst 1 meter fra graveområdets ydre grænse.
- Mod matrikel nr. 7a Risby By, Bårse udføres midlertidige periferiskråninger med en gennemsnitlig hældning på 1:2 varierende mellem 1:1 og 1:3. Efterbehandlingen påbegyndes 3 meter fra graveområdets ydre grænse.
- Efterbehandlingen skal foretages løbende.

- I forbindelse med efterbehandlingen kan den nord-syd-gående adgangsvej omlægges. Placeringen skal godkendes af Region Sjælland og Vordingborg Kommune.
- Den blotlagte ås mod øst skal efterlades rå.
- I forbindelse med efterbehandlingen laves to større søer der adskilles af en dæmning.
- Ved anlægning af den østlige side af de to større søer, skal indvindingen af råstoffer ske ved løbende indskiftning med ler i etaper af 20 meter.
- Ud for det gennemgravede dræn mod vest anlægges et forsinkelsesbassin.
- Overløb mellem de to eksisterende søer mod syd skal sløjfes.
- Søbreddens længde gøres længst muligt med mange næs og vige. Sikkerheds- og lavvandszonen må ikke udføres af eller beklædes med muld.
- Ved efterbehandling til sø udføres en sikkerheds- og lavvandszone. Fra periferiskråningernes skråningsfod - som er 1 m over højeste grundvandsniveau - anlægges en sikkerheds- og lavvandszone på 13 m med anlæg 1:5 fra 5 meter over grundvandsspejlet til 8 meter under grundvandsspejlet
- Der må ikke udsættes eller fodres ænder, fisk eller andet i vandhuller og søer
- Der må fremover ikke gødskes eller bruges pesticider/sprøjtemidler på de efterbehandlede arealer.

3.1.12 Afslutning

- Efterbehandlingen skal være afsluttet senest 1 år efter indvindingens ophør.
- Efterbehandlingspligten indtræder omgående, såfremt tilladelsen tilbagekaldes.
- Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter indvindingens ophør.

4 Vilkår fra andre myndighederne

4.1 Vordingborg Kommune

Vordingborg Kommune har truffet afgørelse om tilladelse til grundvandssænkning i forbindelse med råstofindvinding under grundvandsspejl. Afgørelse og klagevejledning kan findes på Vordingborg Kommunes hjemmeside.

4.1.1 Vandforsyningsloven

1. Råstofindvindingen foregår i overensstemmelse med ansøgningen af 4. december 2014.
2. Tilladelsen omfatter sænkning af grundvandsstanden, som følge af gravning under grundvandsspejlet på matrikelnr. 8a, Risby by, Bårse.
3. Tilladelsen kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig urigtige eller ændres væsentligt.
4. Der må ikke fjernes vand fra gravesøen i forbindelse med vådgravning. Vand som opgraves sammen med materialet skal umiddelbart ledes tilbage til gravesøen.
5. Gravesø og slambassin, som er nødvendig i forhold til vådsortering, placeres så langt fra Risby Å som mulig og etableres som vist i nedenstående figur.

6. Når gravesøen etableres skal den etableres med det størst mulige vandspejl.
7. Gravning under grundvandsspejl må kun foretages i perioden 1. november til 30. april.

8. Gravning under grundvandsspejlet skal fordeles jævnt over graveperioden.
9. Mod øst holdes afstand til Risby Å, således at graveområdet ikke kommer nærmere Risby Å end den afmærkede gravegrænse, som minimum er en afstand på 25 meter.

Skiltning

10. Der skal ved alle indgangsveje til grusgraven opsættes skilte med følgende tekst:

Grusgrav i drikkevandsområde

Denne grusgrav ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser.

Al aflæsning og henkastning af affald og forurenende stoffer som f.eks. olie og kemikalier er forbudt.

I tilfælde af forureningsuheld skal beredskabet alarmeres omgående – ring 1-1-2.

Vordingborg Kommune

Skiltet skal have målene 40 x 60 cm og være med gul bund og sorte bogstaver.

Skiltet skal være vejrbestandigt og være monteret på en galvaniseret stålrørsstander.

Indvinding af overfladevand

11. Der må maksimalt indvindes 100 m³ pr. time, 10 timer om dagen en gang om ugen i 9 måneder, og maksimalt 36.000 m³ pr. år.
12. Vandet må kun anvendes til vådsortering af råstoffer indvundet på den ansøgte matrikel samt til støvbegrænsning af interne veje og grusbunker.
13. Vandforbruget skal måles ved hjælp af timetæller, som måler indvindingspumpens driftstimer. Vandforbruget skal opgøres hvert år pr. 31. december og indberettes til kommunen senest 1. februar det følgende år. Bestemmelser om måling og registrering af vandforbruget kan til enhver tid ændres af kommunen.

Recirkulering af overfladevand brugt til vådsortering

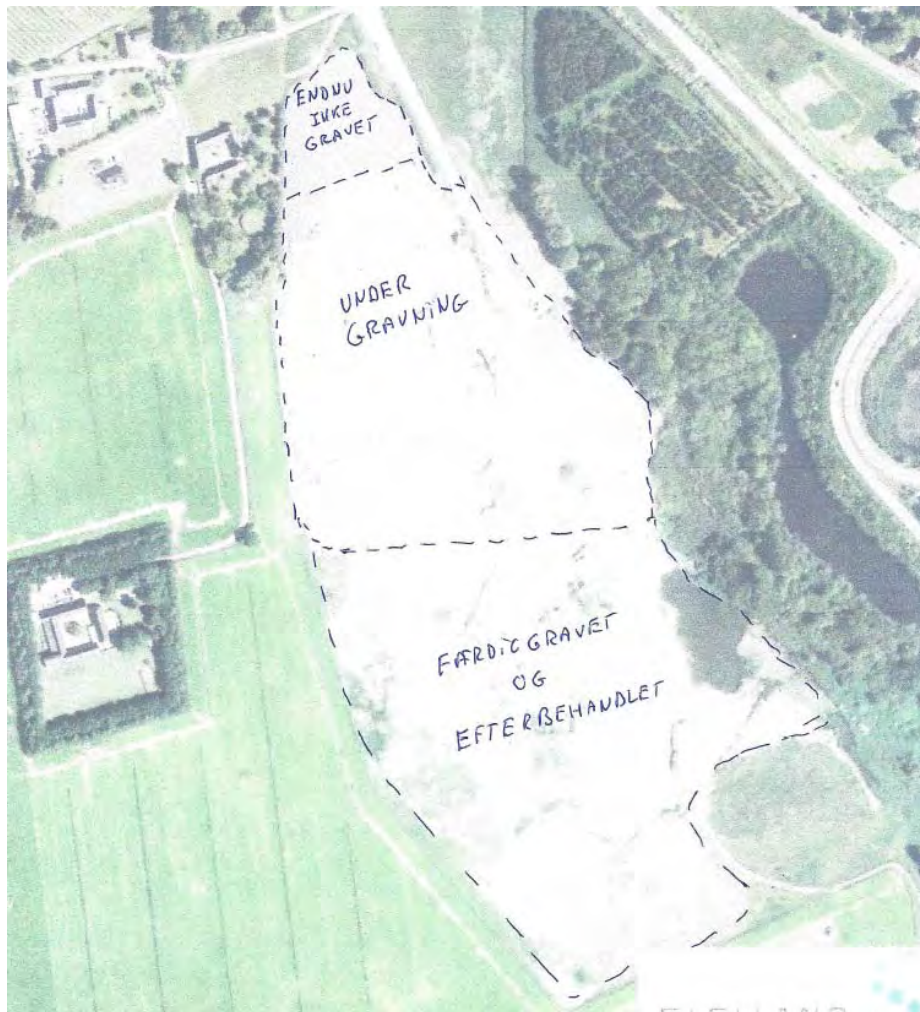
14. Overfladevandet der pumpes op fra gravesøen skal efter endt brug i vådsorteringsanlægget recirkulere til gravesøen.
15. Der må hverken før, under eller efter vådsorteringen tilsættes stoffer til vandet.
16. Der må ikke ske overfladisk afstrømning af vandet til vandløb, vandforsyningsanlæg, omkringliggende ejendomme eller lign.

17. Der må ikke ske udledning af vandet gennem dræn eller afvandingsgrøfter til vandløb og søer.
18. Kommunen kan på et senere tidspunkt kræve, at vandet skal løbe igennem et bundfældningsbassin, inden det ledes tilbage til gravesøen. Placeringen af et evt. bundfældningsbassin aftales med kommunen.

5 Grundlag for tilladelsen

5.1 Ansøgningen

- Til grund for sagsbehandlingen ligger ansøgningsskema af 09.12.2014 og fremsendt kort visende ønsket udvidelse af det ansøgte areal fra 02.08.2016.
- Ejendommen består af matr.nr. 8a Risby By, Bårse, Vordingborg Kommune og udgør totalt 20 ha.

- Det ansøgte graveareal udgør 20 ha, og er vist ovenfor. Efter ansøgningstidspunktet er det ansøgte areal justeret til 7,9 ha, grundet at dele af graven allerede er efterbehandlet og at inddragelsen af enkelte ikke tidligere omfattede dele ville bidrage til en fuld udnyttelse af ressourcen. Ydermere er arealet rettet til, så det ikke længere er i konflikt med fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring Oldtidsvejen nordøst for graven. Det justerede areal fremgår nedenfor.

- Der forventes årligt produceret 50.000 m³ sand-, grus- og stenmaterialer, heraf op til 25.000 m³ under grundvandsspejlet.
- Det søges om tilladelse til gravningen indtil 01.03.2020. Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet i kote -5-20, således både over og under grundvandsspejlet.
- Beskrivelse af anvendt materiel

Type	Type brændstof/oliestoffer
Læssemaskine	Diesel
Vaskeværk	Diesel
Tørsorterer	Diesel
Gravemaskine	Diesel
Gummiged	Diesel

- Der er intet muld på arealerne.
- Der er intet overjord på arealerne, idet det i forbindelse med tidligere tilladelse er lagt op i støjvolde.
- Grundvandsspejlet er beliggende i kote 10 meter
- Terrænet ligger i kote 10-35 meter
- Forekomsten ventes ikke at gå dybere end ansøgte gravedybde
- Forekomsten skønnes at have en større geografisk udbredelse end det ansøgte areal og ventes at følge ådalen.
- Stenprocenten ventes at være op til 10 %
- De oparbejdede materialer skal bruges til vejmaterialer og betontilslag samt grus, sandfyld og bundsikring.
- Der ønskes også indvinding af membranler.
- Oparbejdning af materialer skal ske ved våd- og tørsortering
- Der ventes et årligt dieselforbrug på 50.000 liter til grave- og læssemaskiner samt 18.000 liter til oparbejdningsanlæg.
- Der skal anvendes en mobil brandstoftank
- Vand til vaskning hentes i gravesø
- Der forventes et vandforbrug på 100 m³ pr. time
- Sorteringen ventes at ske 1 dag ugentligt, 9 mdr. årligt
- Vaskevandet recirkuleres
- Der er ikke registreret drikkevandsbrønde eller borer ind for 300 meter af det ansøgte areal
- Affald fjernes dagligt
- Der foreligger allerede tilladelse til udkørsel efter gældende vejlovgivning
- Området efterbehandles til naturformål
- Der ønskes ikke modtagelse af jord udefra
- Forslag til graveplan vedlagt som bilag 2
- Forslag til efterbehandlingsplan vedlagt som bilag 3.

5.2 Udtalelser

5.2.1 Høring af myndigheder

Ansøgningsmaterialet har været sendt i høring til følgende:

- Vordingborg Kommune
- Museum Sydøstdanmark museerne@museerne.dk

Vi har modtaget høringssvar fra Museum Sydøstdanmark. Svar vedlægges i bilag 5.

5.2.2 Partshøring

Udkast af gravetilladelsen er udsendt i partshøring til:

- Thomas Michael Hansen, Birkemosevej 4, 4750 Lundby
- Sonja Anita Wibe & Erik Wibe, Birkemosevej 1, 4750 Lundby
- Anne Marie Vornøe & Kurt Licht Vornøe, Birkemosevej 3, 4750 Lundby
- Henriette Kirk & Jørgen Raun Johansen, Birkemosevej 5, 4750 Lundby
- Heidi Maria Larsen & Brian Plough Larsen, Birkemosevej 2, 4750 Lundby
- Willy Nerup Jensen, Præstø Landevej 108, 4750 Lundby
- Katrine Toft Jensen, Sandvigvej 19, 4735 Mern
- Finn Højmarksgaard, Risbyvej 5, 4750 Lundby
- Bernt Johan Holger Collet, Lundbygårdsvej 100, 4750 Lundby
- Rigmor Marie Søndergaaard Andersen, Risbyvej 8, 4750 Lundby
- Hanne Struer Petersen, Risbyvej 3A, 4750 Lundby
- Michael Christensen, Byskovvej 60, 4682 Tureby
- Birgitte Faber & Claus Faber Timm, Teglværksbakken 22, st., 2900 Hellerup
- Preben Madsen, Lundbyvej 28A, 4720 Præstø
- Nadia Rasmussen & Morten Møller, Risbyvej 2A, 4750 Lundby
- Thomas Gregersen, Risbyvej 4, 4750 Lundby

Region Sjælland har vurderet, at enhver med en væsentlig individuel interesse for sagens afgørelse er parter i sagen.

Indkomne indlæg vil blive vurderet i den endelige tilladelse.

6 Grave - og efterbehandlingsplan

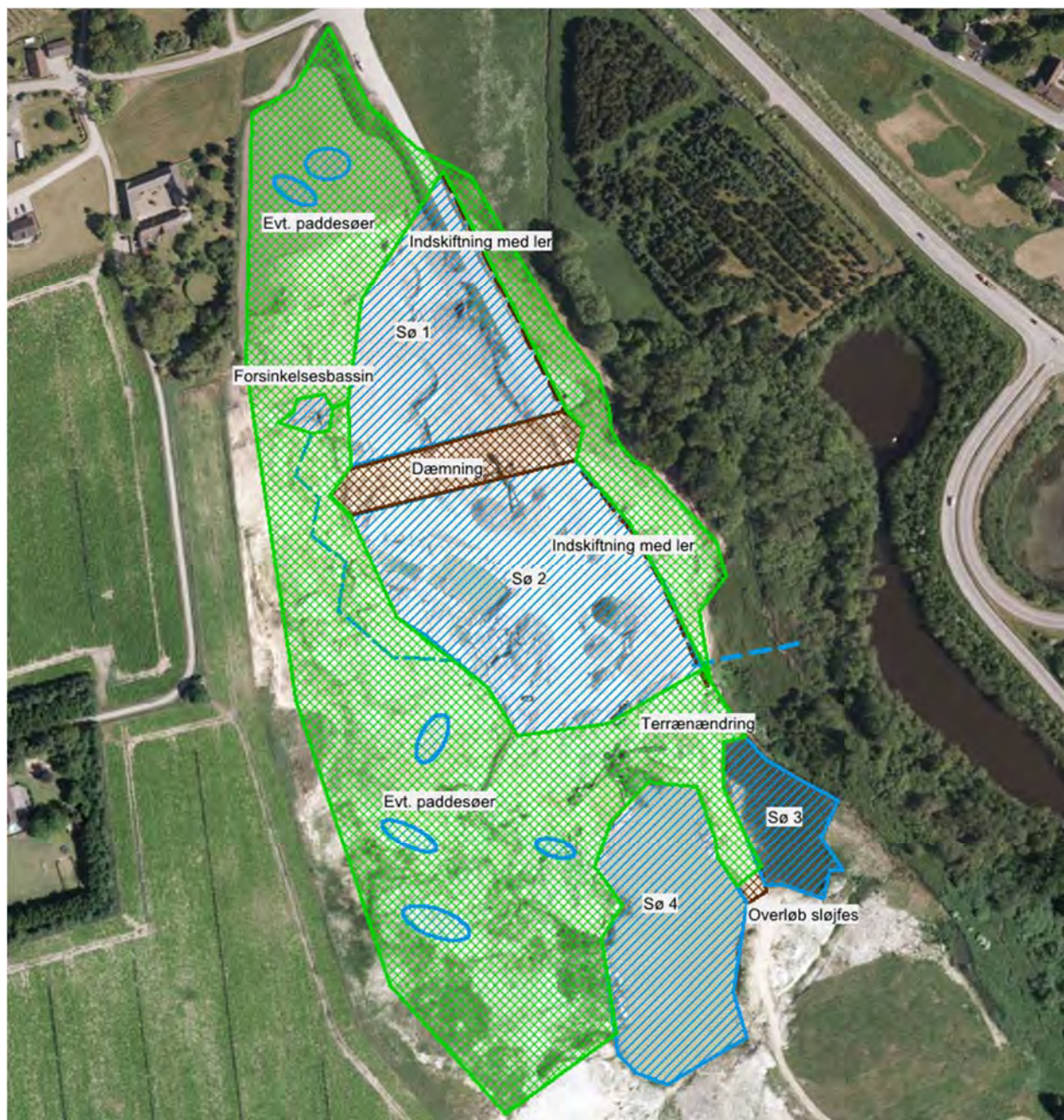
6.1.1 Graveplan

Indvindingen tænkes tilrettelagt, så indvindingen først afsluttes mod vest og nord. Herefter vil indvindingen bevæge sig mod øst og tilbage mod sorteranlægget.

6.1.2 Efterbehandlingsplan

Efterbehandlingen af matr. 8a Risby By, Bårse har som overordnet mål at skabe et naturområde med adskillige søer og varierede terrænforhold efter endt råstofindvinding.

Figur 1. Overordnet efterbehandlingsplan for matr. 8a Risby By, Bårse.

På det nordlige areal laves to større søer. Sø nr. 1. sættes i forbindelse med Risby Å, hvor terrænet tillader det. Nærmere placering af tilløbet aftales med Vordingborg Kommune. Mellem sø nr. 1 og 2 laves en dæmning af jord. Sø nr. 2's udstrækning vil være fra den, af Region Sjælland, fastsatte grænse mod øst til den eksisterende lavning, opstået ved indvinding af blåler, mod vest.

Ved anlægning af den østlige side af søen, skal indvindingen af råstoffer ske ved indskiftning med ler, så den sikres mod uhensigtsmæssige udsivning af vand. Indskiftningen skal ske løbende efter hver 20. m og beskrives nærmere i råstoffortilladelsen.

Ud for det gennemgravede dræn mod vest laves et lavt forsinkelsesbassin, der sættes i forbindelse med sø nr. 1. Tilløbet udformes så det tilstrømmende vand kan løbe sammenhængende uden styrt

ned til forsinkelsesbassinet. Forsinkelsesbassinet skal udformes så vandet vil have et kortere ophold heri, hvorved eventuelt fosfor kan nedfældes, inden vandet løber videre til søen. Den nærmere udformning aftales med Vordingborg Kommune.

Mod syd lades sø nr. 3 stå som i dag. En eventuel flytning af tilløbet til Risby Å aftales med Vordingborg Kommune. På nordsiden af søen foretages terrænhævning, for at undgå at Risby Å løber ind i søen. Nærmere udformning aftales med Vordingborg Kommune.

Sø nr. 4 efterlades med det omfang den har i dag. Det eksisterende overløb mellem sø nr. 3 og 4 sløjfes, således at sø nr. 4 vil få karakter af en næringsfattig og klarvandet råstofgravesø.

I de nye søer gøres bredderne længst mulige med mange næs og vige og udføres med sikkerheds- og lavvandszoner. Fra periferiskråningernes skråningsfod - som er 1 m over højeste grundvandsniveau - anlægges en sikkerheds- og lavvandszone på 13 m med anlæg 1:5 fra 5 meter over grundvandsspejlet til 8 meter under grundvandsspejlet. Sikkerheds- og lavvandszonen må ikke udføres af eller beklædes med muld.

Med hensyn til resten af graveområdet ønskes terrænet mod vest og nord efterbehandlet så det fremstår varieret og råt, gerne lokale højdeforskelle og blotlagt ler og grus. Eksisterende vandhuller og lavninger der til tider holder vand ønskes bibeholdt. Ydermere etableres et antal lavvandede paddesøer på områder der tidsvis vil kunne holde vand.

Mod øst ønskes den blotlagte ås efterladt rå, således denne måske på sigt kan huse nogle af de sjældne danske dyre- og plantearter, der er knyttet til næringsfattige, syd- og østvendte skråninger.

I forbindelse med efterbehandlingen af arealet skal den nord-syd-gående adgangsvej til beboerne syd for råstofgraven omlægges. Den nærmere placering af vejen præciseres i forbindelse med reetableringen og aftale med Region Sjælland og Vordingborg Kommune.

7 Myndighedernes behandling af sagen

7.1 Råstofplanen

Gravearealet er beliggende i Bårse graveområde, som ifølge råstofplan 2012 er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet, i overensstemmelse med deres kvalitet.

En mindre del er beliggende uden for udlagt graveområde. Arealet uden for graveområde udgør ca. 0,14 ha. Jævnfør "Administrationsgrundlag og kompetenceregler for ansøgninger om råstofgravetilladelser i Region Sjælland" af 19. juni 2014, kan mindre ændringer af igangværende gravninger og tilladelser, der omfatter arealer uden for graveområde, foretages administrativt. Det er administrationens vurdering, at en tilladelse til indvinding af råstoffer omfattende det lille areal uden for udlagt graveområde vil bidrage til den fulde udnyttelse af råstofressourcen og deslige sikre en bedre samlet efterbehandling af arealet.

7.2 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Nærmeste Natura 2000-områder er nr. 168 "Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund" og nr. 169 "Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde", beliggende hhv. 3.897 meter øst og 6.929 meter vest for det ansøgte område.

Grundet områdernes udpegningsgrundlag og afstanden vurderes det, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områderne væsentligt og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget.

7.3 VVM - Vurdering af Virkning på Miljøet

Råstofindvinding hører under planlovens regler om VVM-pligt⁶. Region Sjælland har vurderet, at VVM-screeningen der er foretaget i forbindelse med den tidligere tilladelse også er dækkende for den nye ansøgning, da den nye ansøgning ikke afviger væsentligt fra den tidligere meddelte tilladelse.

7.4 Andre lovgivninger

7.4.1 Vandforsyningsloven

Vordingborg Kommune har på baggrund af ansøgningen og supplerende oplysninger udarbejdet en redegørelse for grundvandssænkningens påvirkning af omgivelserne bl.a. vandindvindinger og grundvandsafhængige naturområder. Redegørelsen danner grundlag for fastsættelsen af vilkår for tilladelsen til grundvandssænkning.

⁶ Bek. nr. 1832 af 16. december 2015 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

7.5 Miljømæssige forhold

7.5.1 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", område-type 3 - "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder" og type 5 - "Boliger for åben og lav boligbebyggelse".

Derfor er der fastsat vilkår om støjpåvirkningen fra råstofgraven i afsnit 3.1.4.

7.5.2 Støv

For at hindre støvgener skal arbejdet tilrettelægges, så der ikke opstår unødigt støvdannelse. Såfremt der opstår problemer med støv, oversprinkles de støvende områder med vand fra gravesøen.

7.5.3 Graveafstande og periferiskråninger

Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler.

Vejledning til graveafstande er beskrevet nærmere i bilag 4.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger og for gravning under grundvandsspejlet, tager udgangspunkt i de i ansøgningen angivne gravedybder og koter.

Efterbehandling påbegyndes generelt 3 m fra graveområdets ydre grænse, og blivende periferiskråninger skal, hvor andet ikke er præciseret, udføres med en gennemsnitlig hældning på 1:3, varierende mellem 1:2 til 1:4.

7.5.4 Sikkerhedsstillelse

Formålet med vilkår om sikkerhedsstillelse er at garantere myndighederne den fornødne økonomiske sikkerhed for gennemførelse af den efterbehandling, der skal finde sted i graveområdet. Beregningen af sikkerhedens størrelse foretages på baggrund af den foreliggende grave- og efterbehandlingsplan. Sikkerhedsstillelsen indeksreguleres efter "Daamarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejde" for at sikre at beløbet til enhver tid svarer til omkostningerne forbundet med efterbehandlingen.

Den påkrævede sikkerhedsstillelse er ikke tidsbegrænset for at sikre at frigivelsen først finder sted, når efterbehandlingen er godkendt.

7.6 Svar fra parter

Region Sjælland har foretaget høring af parter i henhold til afsnit 5.2.2.

Der er i forbindelse med partshøringen ikke indkommet nogle bemærkninger.

7.7 Regions Sjællands samlede vurdering

Det er Region Sjællands samlede vurdering at det ud fra en ressourcemæssig vurdering er hensigtsmæssigt at indvinde råstofferne på ejendommen. Samtidig er det Regionens vurdering, at indvindingen kan foretages uden at andre væsentlige interesser tilsidesættes.

8 Generelle bestemmelser

8.1 Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke startes, før en endelig afgørelse er truffet, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstofftilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Råstofftilladelsen kan tilbagekaldes af Region Sjælland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, hvilket er beskrevet i råstoflovens § 11.

Tilladelse efter vandforsyningsloven kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis forudsætningerne for tilladelsen viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

8.2 Tinglysning af deklaration om efterbehandling

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Sjælland en deklaration på ejendommen om de varige vilkår vedrørende efterbehandling og brug af arealet.

Afgiften for tinglysningen er 1.660 kr. I henhold til § 10, stk. 5 i lov om råstoffer⁷ skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i grave- og efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Sjælland samt Vordingborg Kommune.

8.3 Tilsyn og besigtigelse

Region Sjælland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Sjælland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Region Sjælland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

⁷ LBK nr. 1585 af 10. december 2015 af lov om råstoffer

8.4 Udtalelse fra museum vedr. arkæologi forud for indvindingen

Bygherre har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumsloven § 25⁸.

Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologiske undersøgelser, jf. museumsloven § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse skulle betales af Kulturministeren, jf. museumsloven § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/indvinder fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

8.5 Returjord

Der må ikke uden dispensation fra Region Sjælland tilføres hverken forurenede eller ren jord til råstofgraven⁹.

Import af råstofferne sand, grus og sten til forarbejdning og/eller produktforbedring forudsætter ikke dispensation fra jordforureningsloven § 52.

8.6 Affald

Olieaffald skal opsamles og afleveres til en kommunal modtageplads for olie- og kemikalieaffald medmindre, kommunalbestyrelsen meddeler fritagelse for afleveringspligten¹⁰.

Klude, der benyttes til aftørring af maskiner og andet materiel, skal opbevares og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om opbevaring og bortskaffelse af farligt affald.

8.7 Entreprenørtanke

Entreprenørtanke skal være typegodkendte, og der skal være mærkeskilt på tankene med oplysninger om fabrikantens navn, hjemsted, tankrumfang, tanktype, fabrikationsnummer og fabrikationsår.

Tankene i grusgraven skal desuden være typegodkendt og opstillet efter Olietankbekendtgørelsen¹¹ og ADR reglerne¹².

8.8 Byggeloven

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse til dette i kommunen. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne eller lignende. Der henvises til det gældende bygningsreglement.

⁸ LBK nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

⁹ LBK nr. 985 af 3. juli 2015 af lov om forurenede jord.

¹⁰ Bek. nr. 1309 af 18. december 2012 om affald, §§ 61 og 63.

¹¹ Bek. nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

¹² Bek. nr. 1223 af 30. oktober 2015 om vejtransport af farligt gods.

8.9 Grundvand

Der må ikke uden særlig tilladelse foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.

Der må ikke uden særskilt udledningstilladelse foretages udledning af vand fra grusvask og vand fra vask af materiel.

8.10 Digesvaler

Digesvaler er fredet. Skrænter og skråninger, hvor digesvalerne har etableret reder, må ikke graves inden for ynglesæsonen fra 1. april til 31. august.

8.11 Ledningsregisteret

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger i ledningsregistret (LER.dk) om ledningsføringer, der kan påvirkes af gravningen¹³.

8.12 Teleledninger

I henhold til § 5 i lovebekendtgørelse om graveadgang¹⁴ skal enhver, der foretager bygnings-, jordarbejder eller iværksætter andre foranstaltninger, forespørge telefonselskaberne med mindst 8 dages varsel, om der findes ledninger eller anlæg, der nødvendiggør særlig hensyn.

8.13 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Sjælland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske elektronisk efter anvisning af Region Sjælland.

8.14 Indberetning om boringer.

Resultatet af udførelse af boringer m.v. efter råstoffer på ejendommen skal inden 3 måneder efter udførelsen indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser på særlige skemaer. Inden for samme frist skal resultater af geofysiske undersøgelser og andre råstofundersøgelser, herunder om råstoffernes kvalitet, indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser.

8.15 Underretning ved konkurs mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

8.16 Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, skal registreres ved Skat, myndighed@skat.dk. Region Sjælland orienterer skattemyndigheden om afgørelsen.

¹³ LBK nr. 578 af 6. juni 2011 om registrering af ledningsejere.

¹⁴ LBK nr. 662 af 10. juli 2003 om graveadgang og ekspropriation mv. til kommunikationsformål.

8.17 Yderligere vilkår og ændringer

Region Sjælland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Fastsættelse af eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, hvis der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

9 Offentliggørelse og klagevejledning

9.1 Generel klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding med tilhørende andre afgørelser vil blive offentliggjort den 14/09 - 2016 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelserne kan påklages inden 4 uger fra de er offentligt annonceret.

Hvis du ønsker at klage over afgørelserne, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Du logger på via borger.dk eller via virk.dk med NEM-ID. Klagerne sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er rettidigt indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen inden kl. 23.59 på den dag, hvor klagefristen udløber. For hver klage du indgiver, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. Gebyret betales med betalingskort i klageportalen.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

9.2 Klage over Region Sjællands afgørelser

9.2.1 Råstoftilladelsen og vurderinger efter Habitatdirektivet

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Rettidig klage efter denne lov har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

9.2.2 VVM screening

Klageberettigede

- Enhver, der har en retlig interesse i sagens udfald.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

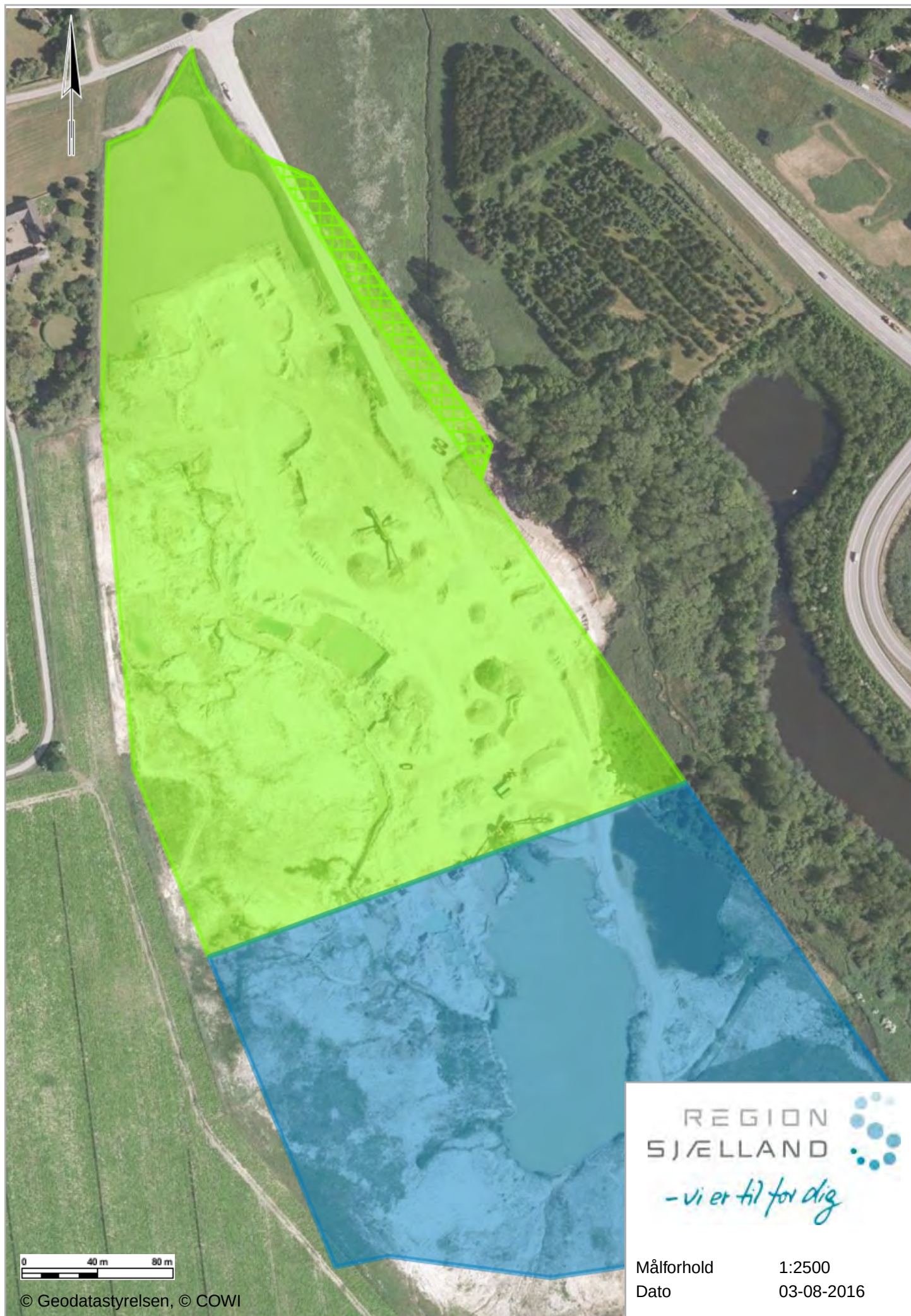
9.3 Orientering

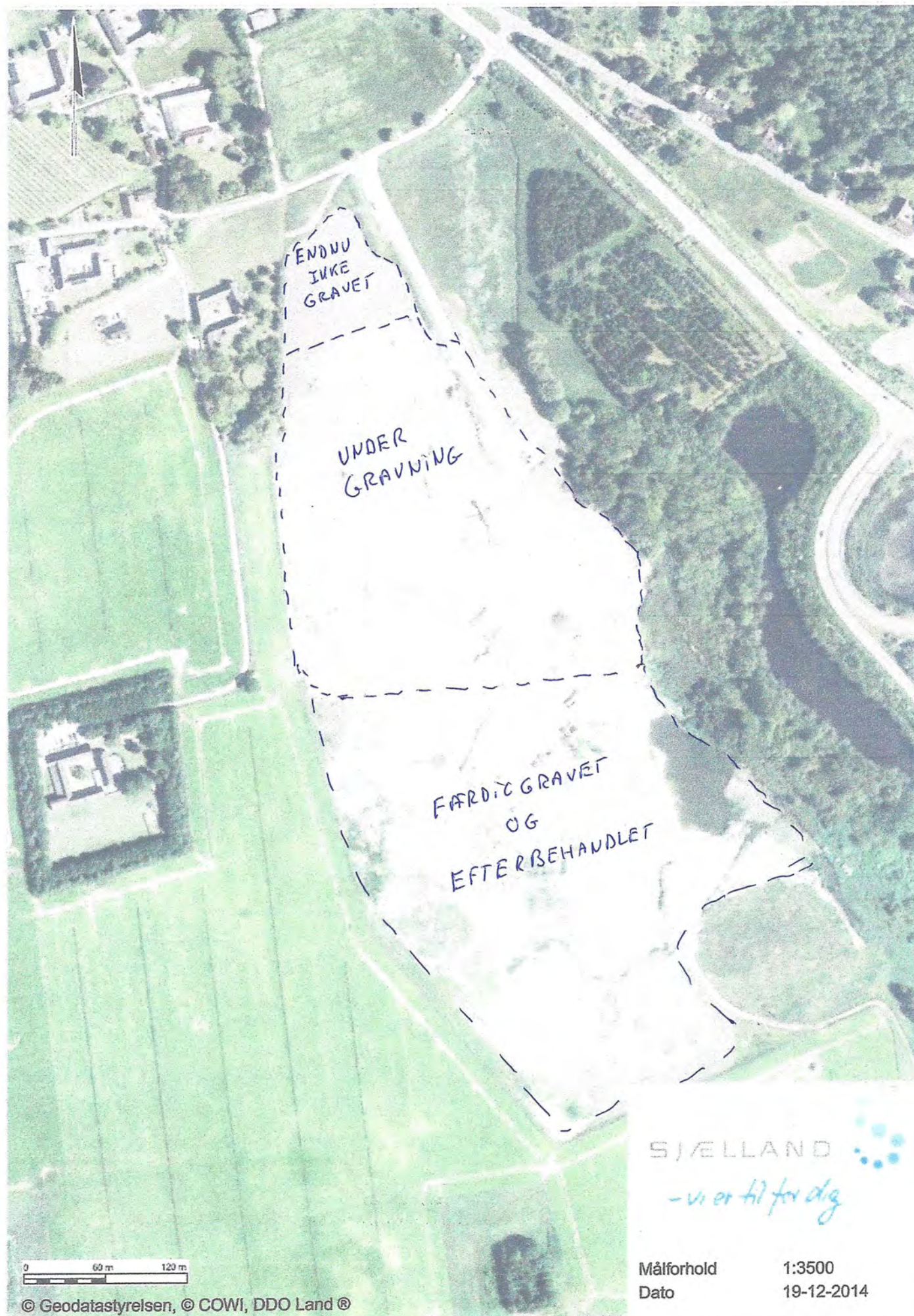
Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Vordingborg Kommune
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening i Vordingborg Kommune, vordingborg@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen for Sjælland, sjl@sst.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, fbr@fbr.dk
- Museum Østdanmark, museerne@museerne.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsrådet.dk
- Friluftsrådet Kreds Storstrøm: jakobsen.terkel@gmail.com
- Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk
- Skat, myndighed@skat.dk

Derudover orienteres øvrige høringsparter jf. afsnit 5.2.2.

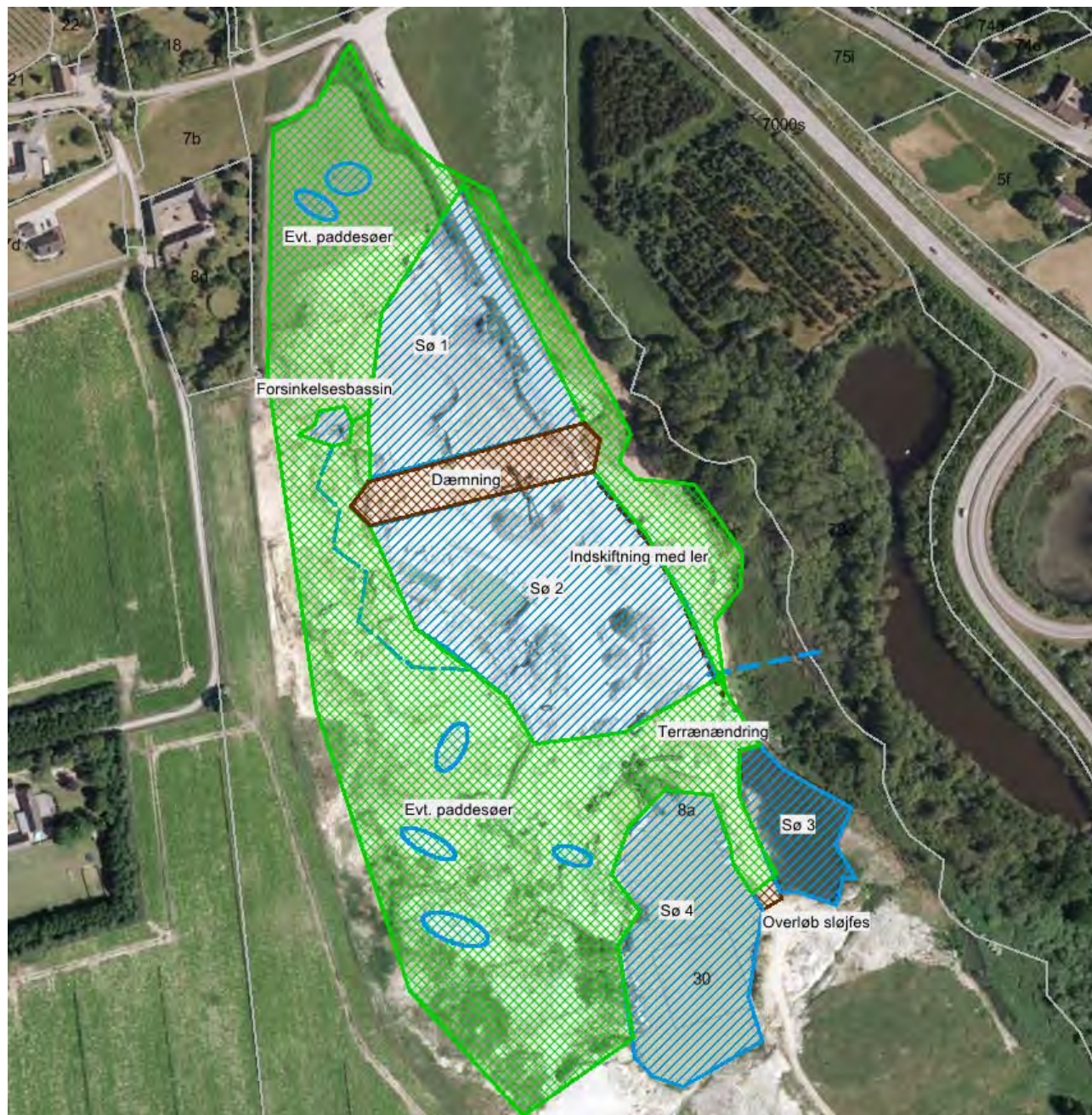
Bilag 1

Bilag 3 – Efterbehandlingsplan

Efterbehandlingen af matr. 8a Risby By, Bårse har som overordnet mål at skabe et naturområde med adskillige søer og varierede terrænforhold efter endt råstofindvinding.

Figur 1. Overordnet efterbehandlingsplan for matr. 8a Risby By, Bårse.

På det nordlige areal laves to større søer. Sø nr. 1 sættes i forbindelse med Risby Å, hvor terrænet tillader det. Nærmere placering af tilløbet aftales med Vordingborg Kommune. Mellem sø nr. 1 og 2 laves en dæmning af jord. Sø nr. 2's udstrækning vil være fra den, af Region Sjælland, fastsatte gravegrænse mod øst til den eksisterende lavning, opstået ved indvinding af blåler, mod vest.

Ved anlægning af den østlige side af søen, skal indvindingen af råstoffer ske ved indskiftning med ler, så den sikres mod uhensigtsmæssige udsivning af vand. Indskiftningen skal ske løbende efter hver 20. m og beskrives nærmere i råstoftilladelsen.

Ud for det gennemgravede dræn mod vest laves et lavt forsinkelsesbassin, der sættes i forbindelse med sø nr. 1. Tilløbet udformes så det tilstrømmende vand kan løbe sammenhængende uden styrt ned til forsinkelsesbassinet. Forsinkelsesbassinet skal udformes så vandet vil have et kortere ophold heri, hvorved eventuelt fosfor kan nedfældes, inden vandet løber videre til søen. Den nærmere udformning aftales med Vordingborg Kommune.

Mod syd lades sø nr. 3 stå som i dag. En eventuel flytning af tilløbet til Risby Å aftales med Vordingborg Kommune. På nordsiden af søen foretages terrænhævning, for at undgå at Risby Å løber ind i søen. Nærmere udformning aftales med Vordingborg Kommune.

Sø nr. 4 efterlades med det omfang den har i dag. Det eksisterende overløb mellem sø nr. 3 og 4 sløjfes, således at sø nr. 4 vil få karakter af en næringsfattig og klarvandet råstofgravesø.

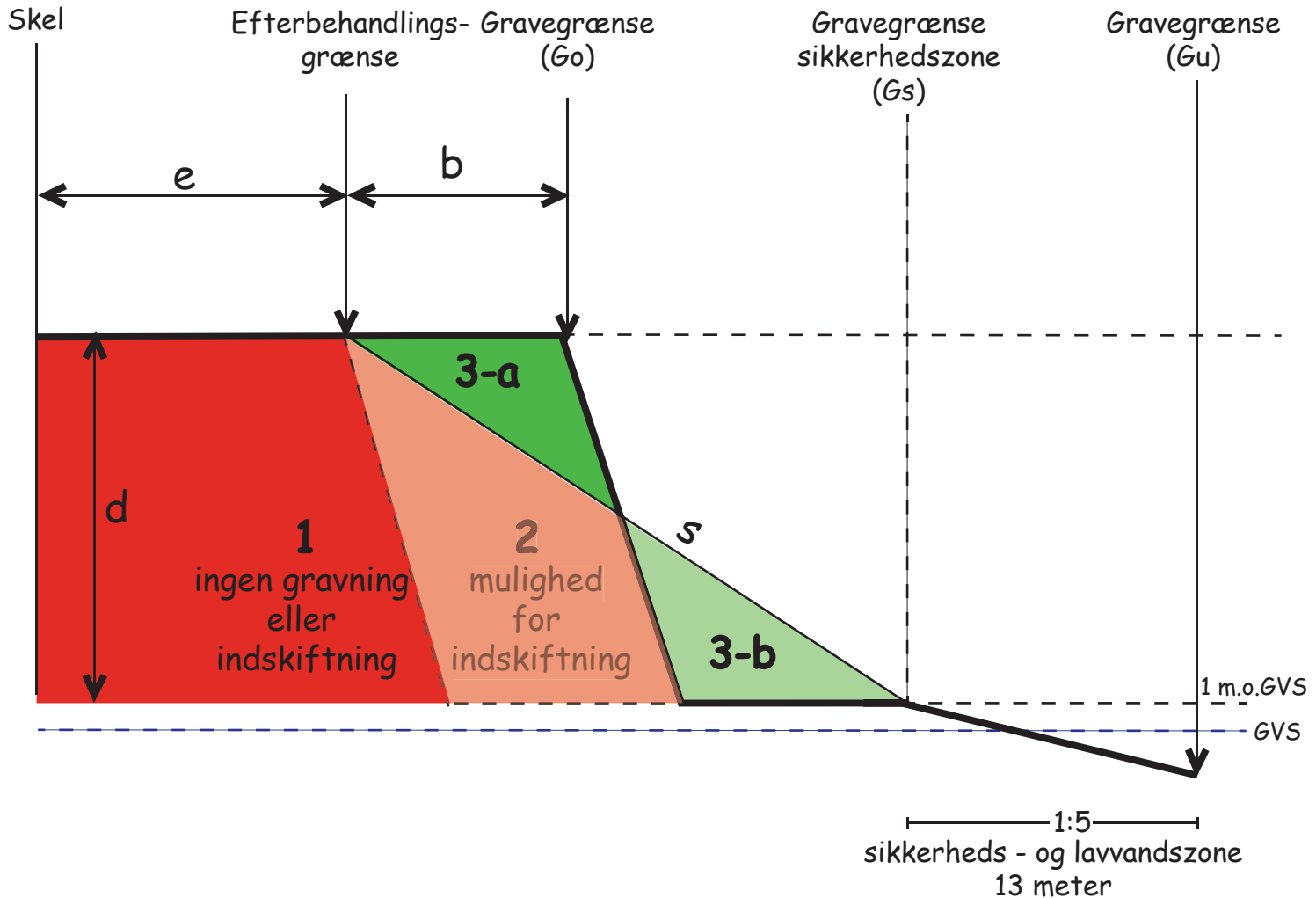
I de nye søer gøres bredderne længst mulige med mange næs og vige og udføres med sikkerheds- og lavvandszoner. Fra periferiskråningernes skråningsfod - som er 1 m over højeste grundvandsniveau - anlægges en sikkerheds- og lavvandszone på 13 m med anlæg 1:5 fra 5 meter over grundvandsspejlet til 8 meter under grundvandsspejlet. Sikkerheds- og lavvandszonen må ikke udføres af eller beklædes med muld.

Med hensyn til resten af graveområdet ønskes terrænet mod vest og nord efterbehandlet så det fremstår varieret og råt, gerne lokale højdeforskelle og blotlagt ler og grus. Eksisterende vandhuller og lavninger der til tider holder vand ønskes bibeholdt. Ydermere etableres et antal lavvandede paddesøer på områder der tidsvis vil kunne holde vand.

Mod øst ønskes den blotlagte ås efterladt rå, således denne måske på sigt kan huse nogle af de sjældne danske dyre- og plantearter, der er knyttet til næringsfattige, syd- og østvendte skråninger.

I forbindelse med efterbehandlingen af arealet skal den nord-syd-gående adgangsvej til beboerne syd for råstofgraven omlægges. Den nærmere placering af vejen præciseres i forbindelse med reetableringen og aftale med Region Sjælland og Vordingborg Kommune.

Graveafstande og skråningsanlæg

- b = afstanden mellem gravegrænsen og efterbehandlingslinien (m)
 d = gravedybde (m) (regnet indtil 1 meter over højeste grundvandsspejl)
 e = minimal afstand fra efterbehandlingsgrænsen til skel (m)
 G = gravegrænse (m) (minimal graveafstand fra skel, før evt. indskiftning samt efterbehandling)
 s = skråningens anlæg (ved anlæg på 1:3 er $s=3$)
- 1 = ingen indvinding
 2 = Der kan efter aftale tillades gravning i forbindelse med indskiftning, kun i blivende skråninger.
 3 = Ved efterbehandling udjævnes skråningen fra 3-a til 3-b

Beregning af minimal graveafstand (G)

Gravning over grundvandsspejl:

$$G_o = e + (\frac{1}{2} \times d \times s)$$

Graveafstand til sikkerhedszone

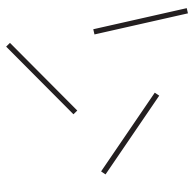
$$G_u = e + (d \times s)$$

Gravning under grundvandsspejl:

$$G_u = e + (d \times s) + 13$$

Sikkerheds - og lavvandszone

Sikkerhedszone ved gravning under grundvandsspejl udføres i friktionsmaterialer som anlæg 1:5, 5 meter over og 8 meter ud i søen fra .højeste grundvandsstand

Bilag 5

Museum Sydøstdanmark

Museum Southeast Denmark

Region Sjælland
Miljø og Ressourcer
Alleen 15
4180 Sorø

05/03/2015

ID 1440

Vedr. udtalelse i forbindelse med råstofgravning på matr. nr. 8a, Risby By, Bårse

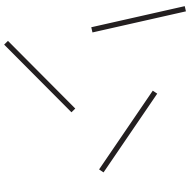
Museum Sydøstdanmark har modtaget anmodning om en udtalelse jævnfør museumsloven vedrørende risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder på ovennævnte matrikel.

Museet har udført en arkivalisk kontrol og kan meddele at der er registreret flere fredede fortidsminder i umiddelbar nærhed af arealet. Kun 100 meter fra det berørte areal ligger den fredede Risbyvej, en 36 meter lang stenlagt vej fra vikingetiden. Under vikingetidsvejen er der fundet spor af veje fra bondestenalder og bronzealder lavet af bundter af grene og ris.

Museum Sydøstdanmark, v. Kristoffer Buch Pedersen, har overvåget muldafrømningen på det berørte areal. Der blev ikke påtruffet jordfaste fortidsminder og arealet blev frigivet.

Det kan dog konstateres at udkørslen fra grusgraven samt jordbunker fra afgravningen er lagt inden for 100 meter beskyttelseszonen omkring den fredede vej (Sb. Nr. 050203-60, Frednings nr. 392614).

I den oprindelige tilladelse fra 11-03-2005 er det betinget at udkørslen fra grusgraven skal placeres uden for 100 meter zonen (se afsnit 2.11 Vejadgang, 27.1) og at afstanden til fortidsminderne alle vegne skal være 100 meter (se afsnit 2.12 Fastsættelse af Graveområdet, 31).

Museum Sydøstdanmark

Museum Southeast Denmark

Råstofgravningen i området ændrer på afgørende vis terrænet omkring de fredede fortidsminder, og dermed oplevelsen af dem. Som minimum bør Naturbeskyttelseslovens §18 blive overholdt, men selv grusgravning uden for 100 meter zonen har også store konsekvenser for autenticiteten af det enestående vejanlæg ved Risby Å. Hvis der efterlades et større hul tæt på det fredede vejanlæg får besøgende ikke længere fornemmelse af ådalen og dermed ingen forståelse af hvorfor vejen blev anlagt. Museet anbefaler derfor at det oprindelige terræn inden for det berørte areal bliver reetableret, så det har samme højdeniveau som før grusgravningen.

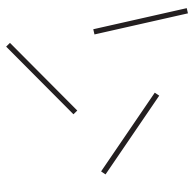
Med venlig hilsen

Jonas Christensen

Museumsinspektør / Arkæolog

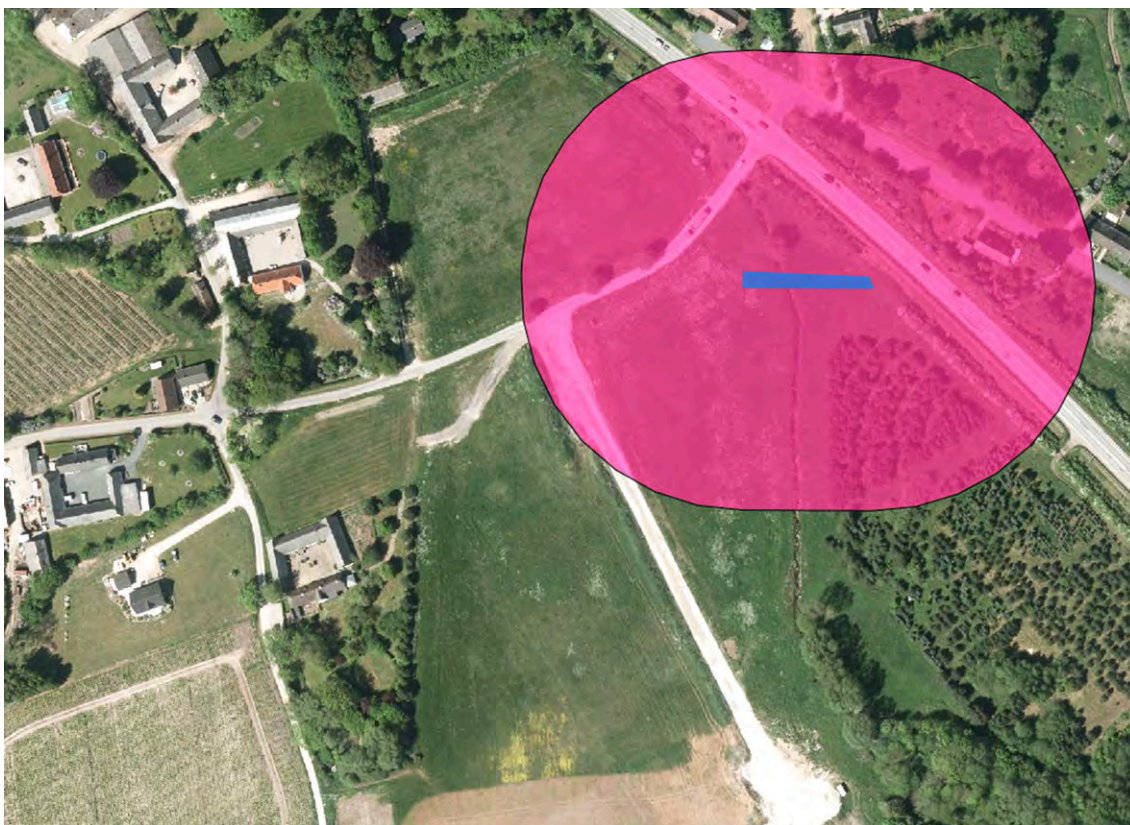
+45 3024 1755

jc@museerne.dk

Museum Sydøstdanmark

Museum Southeast Denmark

Luftfoto af arealet med den fredede vej markeret med blå og beskyttelseszonen med rødt.

Grusbunker langs udkørslen etableret inden for 100 meter zonen.

Museum Sydøstdanmark
Algade 97
DK – 4760 Vordingborg

CVR: 18471914

t +45 70 70 12 36
museerne@museerne.dk

www.facebook.com/MuseumSydostdanmark